

Üleliiduline laste ja noorsoo muusikanädal annab põhjust juttu teha ka ühest muusikalisest lavateosest, mis, ehkki ta pole just otseselt (või õigemini — mitte üksnes) lastele adresseeritud, aitab kustutada väikeste ooperiküllastajate teatrinälga.

See teos on vanameister Eugen Kapi ooper «Enneolematu ime», mille esietendus toimus läinud aasta mais. Sestsaadik on ta korduvalt menuga etendunud ning tänaseks on jõudnud lavastusse lülituda peaaegu kõik eri koosseisude osatäitjad.

«Enneolematu ime» on loodud H. Chr. Anderseni ainetel (libretist J. Galitski, tõlge K. Raudsepp). Ometigi, nagu öeldud, pole meil tegemist lasteooperiga selle tavapärase tähenduses. Muinasjutu varjus on puudutatud tõsisemaidki probleeme, palju on satiiri, mis lavastuses tihti võimendatud groteskiks. Helilooja ise on oma taotlusi võrrelnud N. Rimski-Korsakovi omadega viimase «Kuldkikkas». Muidugi ei jõua mitte kõik teoses peituv praeguste põhivaatajate — lasteni. Nii mõnigi teksti või ka lavastuse niike pole neile veel mõistetav. Siiski on siin ka laste jaoks palju paeluvat: muinasjutusüžee, headuse võit kurjuse üle, särav lavakujundus ja kaunid kostüümid. Seetõttu pole ime, et saal enamasti ikka täis on, seda enam, et lastetükkide üleküllust meie teatrites pole just märgata.

Muusikas jätkab helilooja põhiliselt suunda, mis valitses tema eelmises ooperis («Rembrandt»). Ka «Enneolematu imes» on ülekaalus retsitatiivne väljenduslaad, kuid seekord on helilooja läinud veelgi kaugemale: tihtipeale kasvab vokaalkõne üle tavaliseks kõneks. Allakirjutanule tundub, et neil puhkudel võinuks rahulikult üle minna ka tavalisele proosatekstile, seda enam, et vokaalosaadeski pole kuigi piinlikult jälgitud värsiprintsiipi. Värskõnele omased võtted, nagu näiteks lauseliikmete inversioon («kinkisin... tütre lihase» jms.) mõjuvad tavalises kõnes kohati üsna häirivaltena.

Peategelaste vokaalpartiid ei piirdu siiski üksnes retsitatiiviga. Igähele neist on helilooja andnud ka 1–2 ulatuslikumat soololõiku, mille eesmärgiks on tegelase mõtete ja tunnete sügavam avamine.

Noorte Hääl

4.04. 1984